

PIAAC^{slo}

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

Boljše razumevanje razvojnih možnosti posameznikov in gospodarstva s pomočjo podatkov PIAAC

dr. Robert Kaše
Ekonomska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Zaključna konferenca projekta ESS »Merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja za izboljšanje usposobljenosti izobraževalcev odraslih 2013–2015«: **ANALITIČNI POTENCIAL RAZISKAVE PIAAC – PRISPEVEK K IZOBRAŽEVANJU IN RAZVOJU SLOVENIJE**

Kolikor znaš, toliko...ustvariš?

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- Človeški kapital je eden od **temeljev ustvarjanja ekonomske vrednosti** in razvoja posameznikov, organizacij in držav.
- Njegov pomen je še posebej velik v državah, ki tako kot Slovenija razpolagajo z **malo drugimi viri**.
- ... zato je treba z njim še posebej **skrbno ravnati**.

Česar ne moreš meriti,...

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- Načrtovalci politik in odločevalci so imeli do sedaj o človeškem kapitalu posameznikov na voljo relativno **omejene podatke** in **grobe mere**.
- Raziskava PIAAC to stanje spreminja **na bolje**.
- Ponuja **kvalitetne, reprezentativne** in **mednarodno primerljive** podatke o človeškem kapitalu na nivoju posameznika, ki se jih da združevati po **poklicih, dejavnostih, tipih organizacij, regijah** itn.

Temelj za boljšo razpravo

PIAAC slo

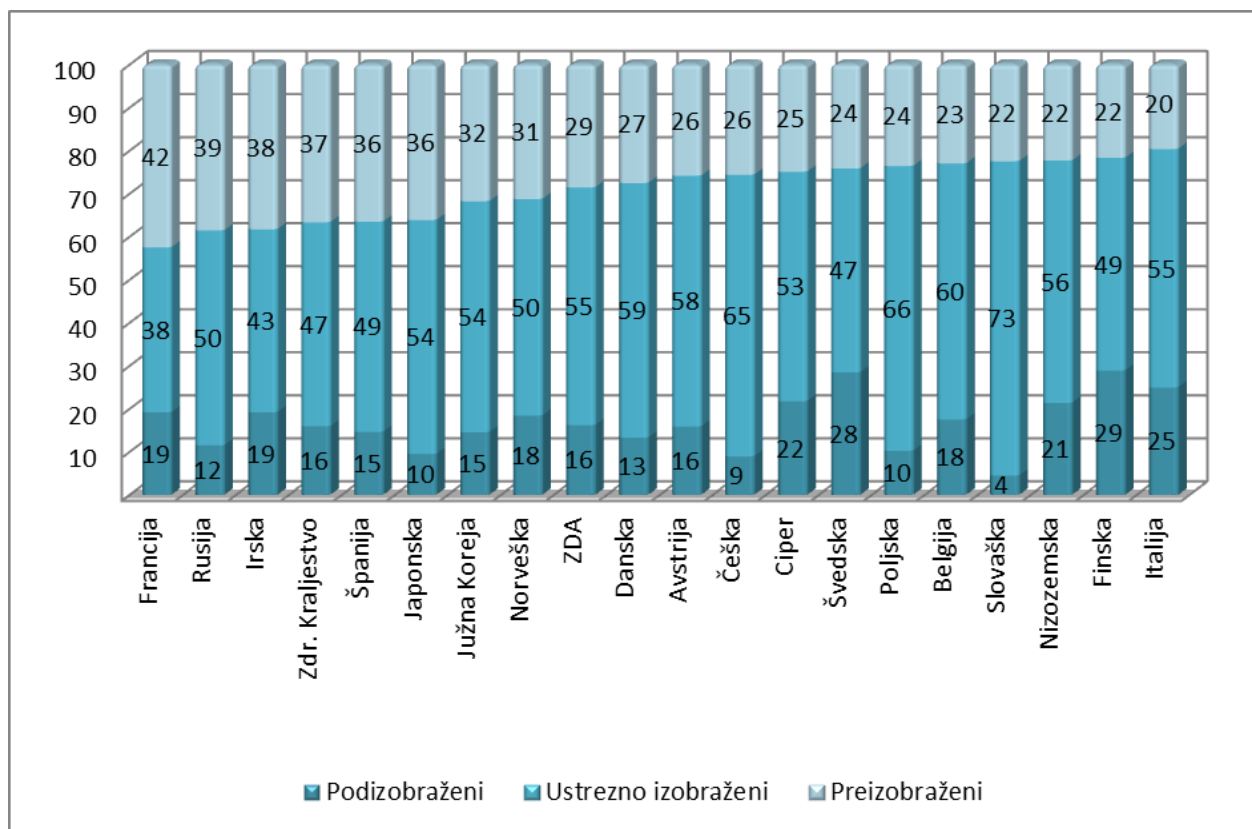
Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- **Razprave o virih in njihovi uporabi** so običajno **zahtevne** – zaznamujejo jih različni pogledi in nasprotujoči si interesi.
- Ena takšnih je debata o **(ne)ujemanju kompetenc** posameznikov s potrebami gospodarstva (oz. z zahtevami delovnega mesta).
- Druga je debata o **(selektivnem) vlaganju v** gospodarski in širši družbeni **razvoj regij**.

Problem neujemanja

Neujemanje se nanaša na zaposlene!

Kaj nas je zanimalo?

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

**(NE)UJEMANJE IZOBRAZBE IN
ZAHTEV DELOVNEGA MESTA**

**ZAZNANA POTREBA PO
DODATNEM USPOSABLJANJU**

**ZADOVOLJSTVO
PRI DELU**

**PREJEMKI IZ
DELOVNEGA
RAZMERJA**

**SUBJEKTIVNA
OCENA
ZDRAVJA**

**ORGANIZACIJSKI
DEJAVNIKI**

- velikost organizacije
- privatni/javni/
neprofitni sektor

**DEJAVNIKI
DELOVNEGA
MESTA**

- obseg dela v tednu
- vodstveni položaj
- diskrecija pri delu
- variabilno
nagrajevanje
- NDČ/DČ/agencijsko
delo/pripravništvo

**DEMOGRAFSKI
DEJAVNIKI**

- spol
- starost
- delovna doba
- izobrazba
- zakonski stan
- otroci
- rojen v državi

Povezanost neujemanja z izidi

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- Podizobraženost oz. preizobraženost in izidi

Zadovoljstvo z delom	Prejemki iz del. razmerja
Avtonomija pri delu	Dosežena stopnja izobrazbe
Preizobraženost	Obseg dela v urah
Vrsta zaposlitve (javni s.)	Vloga vodje
Variabilni del plače	Velikost organizacije
	Variabilni del plače
	Delovna doba
	Spol (moški)
	Preizobraženost

- Neujemanja je manj pri bolj subjektivnih merah

- Podizobraženi z nižjimi stopnjami izobrazbe imajo običajno **višji** nivo besedilnih in matematičnih spretnosti od tistih, katerih stopnja izobrazbe se ujema z zahtevano.
- Preizobraženi z višjimi stopnjami izobrazbe imajo običajno **nižje** matematične in besedilne spretnosti.

Rast dodane vrednosti v regijah v luči spretnosti

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- Preverba modela na nemških podatkih
- Ob upoštevanju elementov **produkcijske funkcije** v regiji (osnovna sredstva, število zaposlenih)
- Za gospodarsko uspešnost regij še posebej pomembni:
 - nivo matematičnih spretnosti,
 - reševanje problemov v tehnološko zahtevnem okolju pri najslabše usposobljenih (ročna zavora razvoja?).

Kaj si lahko obetamo od slovenskih PIAAC podatkov?

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- Slovenska različica podatkovja bo v primerjavi z državami prvega kroga bolj bogata!
 - Vsebuje dodatne spremenljivke za merjenje **neujemanja (horizontalno)**, podatke o **lokaciji** ter dodatne spremenljivke o **zaznanih kariernih izidih** posameznikov.
 - Uvaja **bolj poglobljeno kodiranje** dejavnosti in poklicev.
 - Znotraj Slovenije bomo imeli **večjo dostopnost ostalih podatkov** za združevanje na nivoju regij.

Boljše razumevanje razvojnega potenciala?

PIAAC slo

Program za mednarodno
ocenjevanje kompetenc odraslih

- Dosežena **višja stopnja izobrazbe** ima v sodelujočih državah **pozitivne učinke** na ekonomske in psihološke izide posameznikov, **preizobraženost** pa jih **zmanjšuje**.
- Na primeru Nemčije lahko ugotovimo, da ima **nivo matematičnih spretnosti** višji potencial za gospodarsko uspešnost regij; pomemben pa je tudi zaviralni učinke posameznikov **z najnižjimi ravni spretnosti za reševanje problemov v tehnološko bogatih okoljih**.